

Decreet Rechtspositie van de Minderjarige in de Integrale Jeugdhulp

Een gids voor ouders

centrum voor
leerlingenbegeleiding

Verantwoordelijk uitgever: Permanente Ondersteuningscel voor de CLB's GO!

CLB & Integrale Jeugdhulp?

Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) maken, net als organisaties uit 6 andere sectoren, deel uit van de 'Integrale Jeugdhulp'. Al deze organisaties dienen de rechten te respecteren zoals beschreven in «het Decreet Rechtspositie van de Minderjarige in de Integrale Jeugdhulp» (DRM).

DRM en ouderlijk gezag?

Het feit dat minderjarigen een aantal rechten hebben binnen de jeugdhulp betekent niet dat ouders hun rechten en plichten, die voortvloeien uit het ouderlijk gezag, verliezen.

Ouderlijk gezag dient om ervoor te zorgen dat kinderen opgroeien tot zelfstandige volwassenen. De wetgeving geeft minderjarigen het recht om naarmate ze ouder worden, zelf meer en meer zelfstandig beslissingen te nemen. Daardoor vermindert stapsgewijs het recht van ouders om beslissingen te nemen in plaats van hun kind.

Algemene regels DRM

- Alle rechten zijn voor alle minderjarigen gelijk.
- Het belang van de minderjarige staat altijd centraal.
- De minderjarige kan de meeste rechten uit het DRM zelfstandig uitoefenen. Voor een aantal rechten dient hij bekwaam geacht te worden.

Wat betekent “bekwaam zijn”? Bekwaam zijn betekent dat je in staat bent het desbetreffende recht zelfstandig uit te oefenen. Vanaf 12 jaar wordt de minderjarige vermoed bekwaam te zijn. Het CLB-team beoordeelt dit in dialoog met de minderjarige en zijn ouders. Deze bekwaamheidsvereiste geldt enkel voor de uitoefening van de volgende 3 rechten:

- recht op instemming met CLB-begeleiding
- recht op toegang tot het dossier
- recht om niet tegen zijn wil gescheiden te worden van zijn ouders

Wanneer de minderjarige niet bekwaam is om deze rechten zelfstandig uit te oefenen zijn het zijn ouders die deze rechten voor hem uitoefenen.

De rechten van de minderjarige

Recht op hulp

Het CLB zal uw kind zo goed mogelijk te helpen. Als het CLB dit zelf niet kan zal het uw kind informeren over waar dit wel mogelijk is.

Beslissen over hulp

Elke bekwame minderjarige mag (tenzij bij een gerechtelijke beslissing) zelf beslissen of hij hulp wil of niet. Is hij niet bekwaam, dan beslissen de ouders.

Sommige begeleidingen door het CLB zijn verplicht, zoals leerplichtbegeleiding als uw kind onwettig afwezig is of medische onderzoeken.

Informatie en duidelijke communicatie

Tijdens de volledige begeleiding heeft uw kind recht op duidelijke informatie over de hulpverlening en over hoe het verder kan verlopen als hij geen hulp meer wil.

Hulp in alle vertrouwen

Alle CLB-medewerkers hebben **beroepsgeheim**. Dit wil zeggen dat alles wat hen wordt verteld **vertrouwelijk** blijft.

Er bestaan wel enkele **uitzonderingen**. Zo moet bijvoorbeeld de CLB-medewerker zijn beroepsgeheim doorbreken als iemand in gevaar is.

Ouders zijn vanzelfsprekend een belangrijke partner bij de begeleiding van hun kind. Het CLB zal steeds trachten, in het belang van een kwaliteitsvolle begeleiding, de ouders actief te betrekken. Het kan echter voorvallen dat bekwame minderjarigen niet wensen dat ouders geïnformeerd of betrokken worden. Het CLB dient dit te respecteren.

Inspraak en participatie

Inspraak betekent dat de minderjarige het recht heeft zijn mening vrij te uiten in elke stap van de begeleiding.

Participatie houdt in dat de minderjarige over de verschillende stappen meedenkt, meepraat, mee beslist en deze ook mee uitvoert.

Vertrouwenspersoon

Dat is iemand die erover waakt dat de rechten van uw kind worden gerespecteerd en uw kind kan bijstaan binnen het hulpverleningstraject. Uw kind mag zelf een vertrouwenspersoon kiezen. Als hij dit niet kan, mag de directeur van het CLB dit voor hem doen.

De vertrouwenspersoon moet meerderjarig zijn, een uittreksel uit het strafregister (model 2) voorleggen en mag niet rechtstreeks betrokken zijn bij de jeugdhulp.

Het dossier

Elke stap in de begeleiding van uw kind wordt genoteerd in een «**multidisciplinair dossier**».

Wat staat er in het dossier?

In het dossier komt alles wat te maken heeft met de begeleiding die het CLB de leerling biedt. Onder meer volgende gegevens komen aan bod:

- identificatiegegevens zoals naam, adres, telefoonnummer
- conclusies en afspraken uit gesprekken
- resultaten van onderzoeken

- gegevens aan ons bezorgd door andere mensen die bij de begeleiding betrokken zijn, zoals een logopedisch verslag

De CLB-medewerkers mogen in het dossier enkel gegevens opnemen die relevant en van belang zijn voor de begeleiding.

De minderjarige mag zelf gegevens toevoegen aan zijn dossier.

Toegang tot het dossier

Wie heeft er recht op toegang?

De **bekwame** minderjarige oefent zelf het recht op toegang uit. Indien de leerling **onbekwaam** is wordt het recht op toegang in principe uitgeoefend door de ouders.

Toegang gebeurt altijd samen met een CLB-medewerker die uitleg geeft rond de inhoud van het dossier.

Indien toegang gevraagd wordt, moet de CLB-medewerker daar binnen de tien werkdagen voor zorgen.

Voor gegevens over de gezondheid ligt het anders. Rond deze specifieke informatie kan de arts of verpleegkundige van het CLB inlichtingen geven.

Iedereen die in het dossier van de minderjarige vermeld wordt heeft toegang tot gegevens die enkel op hem betrekking hebben.

Op welke manier krijgt men toegang tot het dossier?

Toegang tot het dossier door de minderjarige of iemand die daar recht toe heeft kan gebeuren door middel van inzage of mondelinge toelichting al naar gelang de aard van informatie.

Dit betekent dat het dossier (of bepaalde stukken uit het dossier) volledig kan ingezien worden (lezen, er een kopie van krijgen of er naar kijken op een computerscherm) of slechts gedeeltelijk. Sommige stukken worden enkel toegelicht door middel van een gesprek.

Het decreet rechtspositie van de minderjarige bepaalt op welke wijze de toegang tot het dossier door de CLB-medewerker wordt gegeven.

Waar heeft de rechthebbende geen toegang toe?

Informatie ...

- die bezorgd is door iemand anders die dat vertrouwelijk wil houden
- die enkel over derden gaat
- waarvan het op dit moment niet in het belang van de minderjarige om hem daarover te informeren
- in documenten bestemd voor het gerecht

Wat gebeurt er met het dossier als de leerling overgaat naar een school die niet door ons CLB wordt begeleid?

Wanneer een leerling overgaat naar een school die niet door ons CLB wordt begeleid, is de directeur van ons CLB verplicht het **multidisciplinaire dossier** over te dragen aan het CLB dat de nieuwe school begeleidt.

Een bekwame minderjarige kan zich hier tegen verzetten. Indien de minderjarige niet bekwaam is kunnen de ouders zich verzetten tegen de overdracht.

Dit moet schriftelijk gebeuren binnen de 10 dagen nadat men op de hoogte werd gebracht van de geplande overdracht (bvb bij inschrijving in de nieuwe school, schoolreglement).

Men kan zich niet verzetten tegen overdracht uit het CLB-dossier van volgende gegevens:

- identificatiegegevens;
- vaccinatiegegevens;
- gegevens in het kader van de leerplichtbegeleiding;
- gegevens in het kader van de medische onderzoeken.

Hoe lang wordt het dossier bewaard?

We bewaren het CLB-dossier tot tenminste tien jaar na de datum van het laatst uitgevoerde consult of vaccinatie. Daarna start de directeur de procedure tot vernietiging, maar niet vroeger dan

het ogenblik waarop de leerling de leeftijd van 25 jaar hebt bereikt (of 30 jaar in het buitengewoon onderwijs).

Een aantal dossiers worden overgedragen aan het Rijksarchief.

Klachtrecht

Als u niet tevreden bent over de begeleiding door het CLB, of u vindt dat uw rechten niet worden gerespecteerd, kan je dit uiteraard steeds bespreken met het CLB-team.

U kan eveneens een brief richten aan de CLB-directie om klacht neer te leggen.

Meer informatie

Wil je meer weten over de rechten in de jeugdhulp en het CLB, vraag dan aan 1 van onze medewerkers of surf naar de website www.go-clb.be.

SAMEN KANSEN CREËREN

Ons CLB wil dat iedereen op alle terreinen van het leven kan groeien en zijn mogelijkheden optimaal kan ontplooiën.

Daar willen wij **samen** met onze leerlingen, hun ouders, de school en alle andere betrokkenen aan werken.

Niet iedereen krijgt dezelfde **kansen**, daarom willen we mogelijkheden **creëren** die iedereen toelaten en motiveren om dit voor zichzelf waar te maken.

Dat is wat wij verstaan onder **samen kansen creëren**.

onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

centrum voor
leerlingenbegeleiding